Vil ikkje vente på behandling

Aldri har så mange klaga på avslag om kommunal hjelp til å kome seg ut av rusmisbruk.

KJERSTI MJØR
kjersti.mjor@bt.no

Så langt i år har Fylkesmannen i Hordaland behandla 18 klager på avslag på søknader om at kommunen skal betale for opphald ved private og ideelle omsorgsinstitusjonar, som til dømes Evangeliesenteret.

I heile 2010 var talet berre fem klagesaker.

– Vi kjenner ikkje årsaka til auken og må berre konstatere at slik er det, seier Øystein Breirem Jacobsen, seksjonsleiar ved sosial- og barnevernseksjonen til Fylkesmannen.

– Men vi kan jo tenkje oss for eksempel at nokon kan ha vore på ein slik plass med godt utbyte, og så spreier ryktet seg i eit miljø og fleire vil prøve.

Hjelp i ventetida

Mange av klagarane gir uttrykk både for manglande tiltru til den offentlege rusomsorga og misnøye med at rusavhengige ikkje har rett til behandling umiddelbart.

Dei er opptekne av at dei må få hjelp når dei er motiverte og får gjerne støtte frå familien. Fleire har nytta seg av alternativ behandling medan dei venta på rusbehandling i det offentlege.

I nokre saker har pårørande alt betalt store summar for alternativ behandling, og deretter søkt kommunen om å få tilbakebetalt utgiftene. Men det når dei sjeldan fram med.

– I utgangspunktet har ein ikkje rett på å få refundert slike utgifter. Ein kommune kan rett nok velje å dekke utgiftene etter ei skjønnsmessig vurdering, men må då sørgje for å likebehandle andre i same situasjon, seier Jacobsen.

Staten overtok

Tidlegare var det kommunen sitt ansvar å hjelpe rusavhengige ut av misbruket. Framleis skal den kommunale sosialtenesta hjelpe dei med å kome seg ut av misbruket, først og fremst i heimemiljøet.

Men etter at rusreforma vart innført i 2004, er det spesialisthelsetenesta som skal vurdere og fatte vedtak om kven som har rett til tverrfagleg spesialisert rusbehandling. Slik behandling skal berre gis ved institusjonar som har driftsavtale med helseføretaka.

Ein rusmisbrukar som vel eit anna tilbod har ikkje rett til å få dekka kostnadene, sjølv om vedkomande er motivert for det alternative opplegget eller har hatt utbyte av det.

VAR FORBEREDT: *– Da jeg fikk denne jobben, visste jeg det ville bli mye regn, sier Linn Steinsvik. Som ansatt ved parkavdelingen i Bergen kommune jobber hun stort sett ute hele tiden.*

Stålsatt for regn

Det skal regne stort sett sammenhengende i Bergen den neste uken. Parkansatt Linn Steinsvik prøver å tenke positive tanker.

HALVOR RIPEGUTU
MARTHE AMANDA VANNEBO (Foto)
halvor.ripegutu@bt.no

– Det er klart man blir litt lei av alt regnet av og til, sier Linn Steinsvik.

Hun jobber i parkavdelingen hos Byggvedlikehold i Bergen kommune, som innebærer å klippe kommunale plener, luke blomsterbed og holde parkene i byen rene. Arbeidet er stort sett alltid utendørs, uansett vær, og Steinsvik vil dermed merke de store nedbørsmengdene som er varslet over byen den nærmeste tiden. Det blir stort sett sammenhengende regn resten av uken.

– Men jeg var forberedt på at det ville bli vått da jeg begynte i denne jobben. Heldigvis har vi godt regntøy i Bergen kommune, sier Steinsvik, som ikke vil bekymre seg for værvarslingene.

– Det er høst. Det er sånn det er. Blir det for mye regn, må man bare prøve å tenke hyggelige tanker, sier Steinsvik.

Etterspør pustehull

Psykolog Trond Haukedal, som er fra Bergen, mener det kan være en reell fare for regndepresjon hvis været er for dårlig over lengre tid.

– Det er et generelt problem at vi bekymrer oss for mye, og får vi høre at været bare er dårlig, kan rullgardinen gå ned. Det er derfor viktig å fokusere på det positive i tilværelsen, også når det gjelder været, sier Haukedal.

Han mener man bør benytte regntiden til å koble ut.

– Når det regner kan man benytte sjansen til å ta et pustehull. Du kan sette deg i sofaen og snakke med dine nærmeste. Generelt sett mener jeg vi er sansemessig overstimulert og følelsesmessig understimulert. Derfor kan det være verdifullt å stoppe opp og ta det litt med ro, sier Haukedal.

Sjekker alltid værvarselet

Julian Karemera jobber med å samle inn pengestøtte for Leger uten grenser på Torgallmenningen. Når BT møter ham, søker han ly fra regnet under taket på Sundt-senteret på Torgallmenningen.

– Det er klart det dårlige været påvirker humøret, men du venner deg til det. Jeg sjekker uansett alltid værvarselet før jeg drar på jobb, slik at jeg vet hva jeg skal ha på meg, sier han.

Karemera har jobbet ett år på gaten både i Oslo og Bergen, men tross alt regnet, foretrekker han å jobbe i Bergen.

– Det er mye varmere om vinteren i Bergen, så det er bedre her, selv om det er våtere, sier Karemera, som er fransk statsborger, men født i Rwanda.

Mer uvanlig i øst

Berit Hagen, vakthavende meteorolog for Værvarslinga på Vestlandet, bekrefter at det kommer til å bli mye regn den kommende uken, men påpeker at dette ikke er spesielt for en by som Bergen.

– Torsdag ser ut til å bli våtest, med 60 mm nedbør. Det er klart at det vil merkes, men det er ikke uvanlig for oss som bor her, sier hun.

Hagen tror at grunnen til at det har vært mye fokus på regnværet i mediene den siste tiden, er at det har vært mye nedbør på Østlandet også.

– På Østlandet er slike nedbørsmengder mer unormale. På Vestlandet er imidlertid høsten generelt veldig regntung, sier Hagen.

Tidligere denne måneden presenterte Universitet i Bergens nettavis På høyden en ny rapport fra Geofysisk institutt. Den var nedslående lesning for vestlendinger som er lei regnet. Grunnet klimaendringene fastslo rapporten at blir opp til 40 prosent mer nedbør i Bergen i år 2100.

fakta
nedbør i Norge

- Nedbør er et meteorologisk samlingsnavn for ulike typer vann som faller til jordoverflaten.
- Brekke i Gulen, Sogn er det stedet i Norge med mest nedbør pr. år: 3375 mm i året.
- Årsrekorden i Norge er 5546 mm, fra 1990 i Verkland i Gulen, Sogn.
- Så langt har det falt i litt underkant av 1600 mm nedbør i Bergen i år. Et normalt nedbørsår er på 2250 mm.
- I Oslo faller det 763 mm nedbør et gjennomsnittlig år.

YR.NO, STORE NORSKE LEKSIKON, WIKIPEDIA

TREG SEMENT: *Chai Ya jobber for Svein Boasson AS og legger stein utenfor det nye Gulating lagmannsrett. Arbeidet tar imidlertid lengre tid fordi regnet gjør at sementen tørker mye senere.*